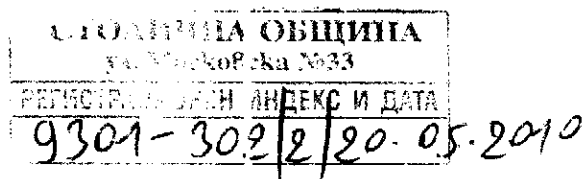

СТОЛИЧНА ОБЩИНА

София 1000, ул. "Московска" 33, телефонен номератор: 9377xxx, факс: 9810653, www.sofia.bg

ДО
Г-Н АНДРЕЙ ИВАНОВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
СТОЛИЧЕН ОБЩИНСКИ СЪВЕТ
На № 9301-302/2010г.

Относно: Доклад до СОС с Проект за Наредба за изменение и допълнение на Наредбата за гробищните паркове и погребално-обредната дейност на територията на Столична община

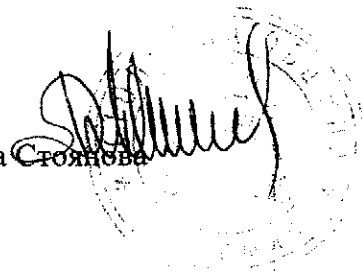
УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ИВАНОВ,

С настоящото писмо Ви уведомявам, че оттеглям част от внесенния проект за Наредба за изменение и допълнение на Наредбата за гробищните паркове и погребално-обредната дейност на територията на Столична община, а именно предложения с § 8. „Раздел Ia ПУБЛИЧНО-ЧАСТНО ПАРТНЬОРСТВО ПРИ ИЗГРАЖДАНЕТО И ЕКСПЛОАТАЦИЯТА НА ГРОБИЩНИ ПАРКОВЕ НА ТЕРИТОРИЯТА НА СТОЛИЧНА ОБЩИНА”

Предлагам на вниманието Ви новия проект за изменение и допълнение на Наредбата, като за удобство прилагам и вариант, в който проектът е сглобен с текстовете на действаща Наредба.

СЕКРЕТАР НА СТОЛИЧНА ОБЩИНА:

Ралица Стоянова

НАРЕДБА ЗА ГРОБИЩНИТЕ ПАРКОВЕ И ПОГРЕБАЛНО-ОБРЕДНАТА ДЕЙНОСТ НА ТЕРИТОРИЯТА НА СТОЛИЧНА ОБЩИНА

Раздел I

ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. Тази Наредба урежда управлението и вътрешния ред в общинските гробищните паркове, реда и условията за създаване и експлоатация на частни гробищни паркове, както и реда и условията за погребения и кремации, ползването и благоустрояването на гробните и урнови места, и свързаните с тази дейност услуги на територията на Столична община.

Чл. 2. (1) Общинските гробищни паркове са обществени терени със специално предназначение. Те са публична общинска собственост по силата на чл. 3, ал. 2, т. 2 от ЗОС.

(2) На територията на Столична община действат следните общински гробищни паркове:

1. Централен Софийски гробищен парк;

2. Гробищни паркове: "Малашевци", "Бакърена фабрика", "Горна баня", "Княжево", "Драгалевци", "Симеоново", "Дървеница".

3. Гробищни паркове в населените места, включени в границите на столичните райони "Сердика", "Искър", "Витоша", "Овча купел", "Връбница", "Нови Искър", "Кремиковци", "Панчарево" и "Банкя".

Чл. 2а. (1) На територията на Столична община могат да бъдат създавани частни гробищни паркове, собственост на физически или юридически лица.

(2) Частните гробищни паркове се създават в границите на самостоятелните терени за гробищни паркове (Тгп), определени с общия устройствен план на Столична община.

(3) Частните гробищни паркове са част от зелената система на Столична община.

Чл. 3. (1) Гробищните паркове по чл. 2, ал. 2, т. 1 и 2, както и намиращите се в тях сгради и съоръжения, общинска собственост, се управляват и опазват от Общинското предприятие (ОП), съгласно утвърден от Столичния общински съвет (СОС) правилник.

(2) Гробищните паркове по чл. 2, ал. 2, т. 3 се управляват и опазват от кметовете на райони или упълномощени от тях лица.

(3) Частните гробищни паркове се поддържат и управляват от собствениците си или от оператори на погребални дейности.

(4) Експлоатацията, поддържането и управлението на частните гробищни паркове се извършва въз основа на правилник за вътрешния ред, организацията и дейността на частния гробищен парк, одобрен от собственика на гробищния парк.

Чл. 4. (1) Култовите сгради в общинските и частните гробищни паркове се управляват от ръководствата на съответните религиозни общности.

(2) Парцелите в централния гробищен парк, в които са погребани военни чинове на други държави, се управляват и стопанисват от съответните дипломатически представителства.

(3) Строителни и ремонтни работи в парцелите и по сградите в общинските гробищни паркове се съгласуват предварително с директора на ОП или съответния районен кмет и се извършват при съблюдаване изискванията на нормативните актове, регламентиращи тези дейности.

Чл. 5. (1) Създаването на нови и разширяването или закриването на действащите общински гробищни паркове и гробища на територията на Столична община става с решение на СОС.

(2) Създаването на нови и разширяването или закриването на частни гробищни паркове на територията на Столична община става въз основа на:

1. изрично заявление на собственика, отправено до Столична община, придружено от

проект за подробен устройствен план;

2. решение на СОС, с което се одобрява проекта за подробен устройствен план и се дава съгласие за използване на поземлените имоти за частен гробищен парк.

Чл. 6. (1) Гробищните паркове, като озеленени площи със специфично предназначение се устройват в съответствие с одобрения общ устройствен план на Столична община и подробни устройствени планове за парковете, които задължително се придружават от правила и нормативи за прилагането им.

(2) Подробните устройствени планове за общинските и частните гробищни паркове се приемат с решение на Столичния общински съвет, независимо от техния териториален обхват.

(3) С плана по предходната алинея се определят главните и второстепенни алеи на гробищния парк, гробните парцели, зоните на урновите стени и на стените за поставяне на ковчежи, както и зоните за надземните и подземни семейни гробници. Парцелите се разделят на редове, които се броят от изток на запад, а гробовете - от юг на север. Редовете и гробовете се отделят с междинни пътеки.

(4) Урнови стени (колумбарий), както и урнови гробове, могат да се създават във всички гробищни паркове на територията на общината, съобразно с утвърдените проекти по ал. 1.

Раздел II

ГРОБНИ МЕСТА И ТЯХНОТО ПОЛЗВАНЕ

Чл. 7. (1) Гробните места обхващат: единични гробове, урнови гробове, урнови ниши, гробници и фамилни гробни места, състоящи се от два и повече гроба.

(2) Единичните гробове са обособени части от парка или гробището съгласно с изискванията на Наредба № 21 на Министерство на здравеопазването (ДВ, бр. 92/1984 г., изм., бр. 63/1993 г., изм. и доп., бр. 59/2002 г.) за полагането на ковчега с тялото на покойника.

(3) Урновите гробове са обособени части от гробищния парк или гробище, с размери: 0.70 м x 1.00 м, предназначени за полагане на една или повече урни с пепел от кремирани покойници.

(4) Урновите ниши (колумбарий) са обособени части от специално изградени в гробищния парк стени (урнови стени - колумбарий) с определени размери, за полагането на урни с пепел от кремирани покойници.

(5) Размерите урнови стени (колумбарий) и ниши се определят с приет по надлежния ред архитектурен проект за съответния гробищен парк.

(6) Урна с пепел от кремиран покойник може да се положи както в урнова ниша (колумбарий), така и в урнов или обикновен гроб (вече съществуващ).

(7) Допуска се възможност за изнасяне урната с пепел от кремиран покойник (по желание на близките) и поставяне в избрано от тях подходящо място, след попълване на декларация, в която се посочва мястото за съхранението на урната. Попълнената декларация се съхранява в архива на крематориума.

(8) Полагането на друг покойник в съществуващ гроб не се разрешава преди изтичането на минималния санитарно необходим срок от предишното погребение. Това ограничение не се прилага за урнополагане.

Чл. 7а. (1) В частните гробищни паркове предоставянето на гробни места, погребенията, урнополагането и кремациите се извършва по ред и условия, определени с правилника по чл. 3, ал.4 и въз основа на подписан договор между собственика на частния гробищен парк и лицата, потребители на услугите, предоставяни от частния гробищен парк.

(2) В договора по предходната алинея се уреждат реда, начините и сроковете за

предоставяне на гробните места, кои лица могат да бъдат полагани в гробните места, както и начините и условията за заплащане на предоставяните от частния гробищен парк услуги.

Раздел Па

ГРОБНИ МЕСТА И ТЯХНОТО ПОЛЗВАНЕ В ОБЩИНСКИТЕ ГРОБИЩНИ ПАРКОВЕ

Чл. 76. (1) Предоставянето на нови гробни места става само с разрешение на кмета на Столична община или упълномощено от него длъжностно лице, пряко отговарящо за гробищните паркове по чл. 2, ал. 2.

(2) Предоставянето на нови гробни места в обособените парцели за различни религиозни общности в общинските и частните гробищни паркове, където съществуват такива, се извършва след съгласуване с ръководствата на съответната религиозна общност.

Чл. 8. (1) С полагането на покойник в нов гроб, или на урна с пепелта му в нов урнов гроб или нова урнова ниша (колумбарий), за наследниците му по закон се поражда правото на гробоползване.

(2) Правото на гробоползване при полагането на покойник в нов гроб се погасява след изтичането на минималния санитарно необходим срок от датата на погребението, при положение, че преди това то не е било продължено.

(3) Правото на гробоползване по ал. 2 е безплатно.

(4) С полагането на урна в нов урнов гроб и заплащането на съответната такса по ЗМДТ се поражда право на гробоползване за наследниците на покойника.

(5) Правото на ползване на урнова ниша (колумбарий) е безсрочно и се придобива след заплащане на определените от Столичния общински съвет такси. То може да се загуби само ако правоимащите лица изнесат урната с пепелта от кремиран покойника, след разрешение на директора на ОП или съответния районен кмет.

Чл. 9. (1) Правото на гробоползване е срочно и безсрочно.

(2) Срочното право на гробоползване, след изтичане на срока по чл. 8, ал. 2, се придобива за срок от 15 години, след заплащане на регламентираната в ЗМДТ и определена в Наредбата за определяне и администриране на местни такси и цени на услуги, предоставяни от Столична община на СОС такса. То може да се продължава периодически при условие, че преди изтичането на предшестващия срок, правоимащите лица са заплатили съответната такса.

(3) Безсрочното право на гробоползване може да се придобие от ползватели с редовно поддържани гробни места, благоустроени с трайни надгробни символи, след заплащане на определените в Наредбата за определяне и администриране на местни такси и цени на услуги предоставяни от Столична община.

(4) Заплащането на определените такси за безсрочно право на гробоползване се допуска след изпълнение на условията по ал. 3.

Чл. 10. Директорът на ОП или съответния районен кмет може да разреши възмездното продължаване на правото на гробоползване и след изтичане на срока по чл. 8, ал. 2, ако се увери, че просрочването на плащане на определената такса се дължи на уважителни причини и гробното място е поддържано и благоустроено с траен надгробен символ.

Чл. 11. Ако покойникът или неговите наследници по закон притежават право на гробоползване при условията на чл. 7, ал. 8, ОП или съответната районна администрация нямат задължение да осигурят ново гробно място.

Чл. 12. (1) Правото на гробоползване на единичен гроб, на урнов гроб, гробница и фамилен гроб обхваща:

1. Извършване на последващи погребения в него (нея) по реда и при условията на тази Наредба.

2. Поставяне на трайни надгробни символи: паметник, рамка, фотокерамични портрети с

лика и изписване името на покойника с датите на раждането и смъртта му;

3. Засаждане само на нискостеблени растения.

4. Извършване на траурни и възпоменателни обреди.

(2) Правото на ползване на урнова ниша (колумбарий) обхваща:

1. Извършване на последващо урнополагане по реда и при условията на тази Наредба.

2. Поставяне на табела с изписване на името на покойника, датите на раждането и смъртта и фотокерамичен портрет с лика му.

3. Полагане на цветя.

4. Извършване на траурни и възпоменателни обреди.

Чл. 13. (1) При последващи погребения в едно гробно място, правото на ползване по чл. 9 може да бъде продължено и по искане на наследниците на следващите погребани в същото гробно място лица. В този случай се продължава правото на гробоползване за наследниците на първия погребан.

(2) Когато първото погребано лице няма наследници и правото на гробоползване е продължено, наследниците на следващия или на следващите покойници по реда на извършените погребения в същото гробно място придобиват самостоятелно право на гробоползване, след като докажат пред гробищната администрация, че първият погребан няма наследници.

Чл. 14. При условие, че правото на гробоползване е продължено, чрез заплащането на такса, съгласно чл. 9 в същия гроб могат да бъдат погребани:

1. съпруг и низходящи на погребания, както и съпрузите на децата му, като предимство има покойника.

2. баща, майка и роднини по сребрена линия до втора степен, техни съпрузи и низходящи - със съгласие на преживелия съпруг, а ако такъв липсва - със съгласието на наследниците по низходяща линия на погребания.

3. Съгласие по т. 2 не се изисква при полагане на урна с праха на починали родители, братя и сестри на погребания.

4. Когато погребаният не е оставил низходящи наследници и съпруг в същия гроб могат да бъдат погребани и неговите родители, а с тяхно съгласие - роднини по сребрена линия до втора степен (братя и сестри) и техните низходящи до първа степен.

5. Когато погребаният не е оставил низходящи наследници, съпруг и родители, в същия гроб могат да бъдат погребани негови братя и сестри, а с тяхно съгласие и низходящите им до първа степен.

Чл. 15. Когато е погребан покойник, за чието погребение не се изисква съгласие на лицата по чл. 14, правото на гробоползване се упражнява в пълен обем съгласно чл. 12, ал. 1. В останалите случаи това право обхваща само:

1. Поставяне за периода до следващото погребение, но не по-малко от минималния санитарно необходим срок, считано от датата на погребението на временен надгробен знак (кръст или пирамида) с надпис за името на покойника, датата на раждане и датата на смъртта;

2. Посещения на гробното място и извършване на траурни и възпоменателни обреди;

3. Поставяне на цветя.

Чл. 16. Когато правото на гробоползване не е било продължено по реда на чл. 9, гробното място се предоставя за нови погребения с писмено разпореждане на директора на ОП или на съответния районен кмет. Останките от погребания се изваждат и заравят в общ гроб.

Чл. 17. (1) Възмездно преотстъпване на правото на гробоползване не се допуска.

(2) Безвъзмездно преотстъпване на това право се допуска само между правоимащите лица. То се извършва с писмено заявление до директора на ОП или до съответния районен кмет, с нотариална заверка на подписите на заявителите. Заявлението се прилага към

съответната партида и се отбелязва в гробищния регистър.

Раздел III

ПОГРЕБЕНИЯ И УРНОПОЛАГАНЕ

Чл. 18. Настоящата Наредба допуска извършването на погребения по следните изброени начини:

1. Традиционни - с насипване;
2. Чрез кремации - полагане на урната с праха на покойника в урнова ниша или гроб (урнов или обикновен);
3. В оборотни гробници (след третиране на покойниците с биоензими, одобрени по съответен ред от компетентните държавни органи);
4. В подземни и надземни семейни гробници;
5. В костохранилища (полагане на кости в специални стени).

Чл. 18а. (1) Погребенията се извършват не по-рано от 24 часа и не по-късно от 48 часа от установяването на смъртта. Погребение след 48 часа се разрешава при условие, че се вземат мерки за съхранение на трупа в специализирана хладилна камера или балсамирането му.

(2) Близките на починалото лице са длъжни веднага след констатирането на смъртта от компетентно медицинско лице, да уведомят съответните длъжностни лица по гражданско състояние към ОП като представят медицинското свидетелство за настъпилата смърт и личния паспорт на покойника за съставянето на смъртен акт.

Чл. 18б. При кремиране на покойник, пепелта му се поставя в урна, която се предава на длъжностно лице към оператора на частния гробищен парк, от ОП или от съответната районна администрация в деня на урнополагането.

Чл. 18в. (1) Урната с пепел от кремиран покойник се полага от съответното длъжностно лице само на определените от гробищната администрация места (в урнова ниша (колумбарий), в урнов гроб, в единичен или във фамилен гроб или гробница).

(2) В урновата ниша (колумбарий) не се разрешава поставянето на други предмети, освен урната с пепелта от кремирания покойник.

Раздел IIIа

ПОГРЕБЕНИЯ И УРНОПОЛАГАНЕ В ОБЩИНСКИТЕ ГРОБИЩНИ ПАРКОВЕ

Чл. 19. (1) В гробищните паркове "Централен софийски", "Малашевци" и "Бакърена фабрика" се погребват покойници със столична адресна регистрация.

(2) В гробищните паркове "Горна баня", "Бояна", "Княжево", "Драгалевци", "Симеоново", "Дървеница" и "Владая" се погребват покойници с постоянно местопребиваване приживе в тези райони, което да е видно от адресната регистрация.

(3) В гробищата на населените места, включени в границите на столичните райони по чл. 2, ал. 2, т. 3, се погребват починали техни жители, с постоянна регистрация в съответното населено място.

(4) В гробищните паркове и гробища на територията на Столична община могат да бъдат погребвани и лица, които към датата на смъртта им са временно пребиваващи, с друга адресна регистрация, ако погребването им в гробище по тяхното местожителство е невъзможно или много затруднително. В тези случаи, наследниците на покойника ползват гробното място само при условията на чл. 9, ал. 2.

(5) Покойници - чужди граждани се погребват в гробищния парк или в гробището на населеното място, в което са починали, освен в случаите, когато близките на покойника са потърсили тялото.

Чл. 20. Покойници, принадлежали приживе към някоя религиозна общност или етническа

група се погребват по реда на тази наредба. Религиозните погребални ритуали са допустими, доколкото не противоречат на Наредбата и не нарушават установените с българското законодателство норми на поведение.

Чл. 21. (1) Пренасянето на урна с пепелта от кремиран покойник от Централен софийски гробищен парк до гробищните паркове по чл. 2, ал. 2, т. 2 за урнополагане, се извършва по служебен път.

(2) Пренасянето на урна с пепел от кремиран покойник от Централен софийски гробищен парк до гробища в населените места по чл. 2, ал. 2, т. 3. или в друго населено място на територията на страната става по служебен път или лично от правоимащите лица, след представяне на писмено съгласие за урнополагане от управата на съответното гробище и заявление-декларация за предаване и лично пренасяне на урната с праха на покойника.

(3) За пренасяне на урна с пепел от кремиран покойник в чужбина трябва да бъде представено писмено съгласие от съответната дипломатическа служба.

Чл. 22. (1) Урната с пепел от кремиран покойника се съхранява в Крематориума до урнополагането, но не повече от три месеца от деня на кремацията.

(2) При възникване на уважителни причини, управата на крематориума може да удължи срока за съхранение на урната с пепелта от кремирания покойника до урнополагането, за период до една година от датата на кремацията.

(3) Когато урнополагането не се извърши в сроковете по ал. 1 и ал. 2, урната с пепел от кремиран покойника се предава на гробищната администрация за заравяне в определени полета на гробищните паркове. В тези полета се полагат и урните с кремирани тленни останки на покойници, извадени от гробни места с погасено право на гробоползване.

Чл. 23. (1) ОП "Гробищни паркове" или лицата по чл. 3, ал. 2 извършват социални погребални услуги на български граждани, които са самотни, без близки и роднини, бездомни, безпризорни, настанени в заведения за социални услуги и регистрирани в службите за социално слаби.

(2) Социалните погребални услуги включват:

1. издаване на смъртен акт;
2. отпечатване на 5 бр. некролози;
3. осигуряване на ковчег;
4. превоз на покойник;
5. осигуряване на надгробен знак;
6. изкопаване и закриване на гробно място или кремация - само в случаите на чл. 26, т. 1 и 2, в т.ч. урна и урнополагане.

(3) Стойността на услугите по ал. 2, т. 2-6 се превежда с вътрешен касов трансфер от бюджета на дирекция "Социални дейности" към Столична община, към бюджета на общинското предприятие или на съответния район, според това кой е извършил погребението.

(4) Покойници, оставени за съхранение в хладилните камери на ОП "Гробищни паркове" за срок от 14 дни се погребват по реда на чл. 23, ал. 1, като разходите за това се събират от известните наследници по общия ред.

Раздел IV КРЕМАЦИИ

Чл. 24. (1) Кремация на трупа на покойника се извършва:

1. По искане приживе на покойника в саморъчно написано или подписано волеизявление.
2. По искане на роднините му в следната последователност:
  - а) преживелият съпруг
  - б) децата на покойника, ако са пълнолетни

- в) родители
- г) братя и сестри
- д) внуците и правнуците
- е) низходящите на братята и сестрите
- ж) лицата, при които покойникът е живял към датата на смъртта

(2) При разногласие между роднините от една и съща група натежава искането на този, при когото покойникът е живял до настъпването на смъртта. Когато покойникът не е живял при нито едно от лицата, посочени в предходната алинея, искането за кремиране се решава с обикновено мнозинство от роднините в съответната група. Ако и в този случай не се постигне съгласие, се извършва кремация.

Чл. 25. На починали чужди граждани кремация се извършва, когато не е постъпило писмено искане за изпращането на трупа в съответната страна и е дадено писменото съгласие на съответното дипломатическо представителство.

Чл. 26. Кремацията е задължителна за покойници:

1. Починали от остри заразни болести.
2. Чиито тела са били използвани за анатомични опити, разрешени по съответния ред и изричното указание на съответните органи.

Чл. 27. При искане за кремиране на починали лица, както в домашни условия, така и в болнични заведения, се представя медицинско заключение от лекаря, установил смъртта, че няма данни за насилствена смърт.

Чл. 28. (1) В случай на съмнение за насилствена смърт, лекарят констатирал наличието ѝ, незабавно уведомява органите на МВР и прокуратурата. Погребението се разрешава след извършването на предписаните от съответните органи действия.

(2) Ако смъртта е настъпила поради удавяне, отравяне, обесване, трудова или транспортна злополука и други произшествия, установяването на смъртта трябва да стане от съдебно-медицински експерт или от друг лекар, който е участвал в огледа на трупа, извършен от органите на предварителното съдебно-наказателно производство на местопроизшествието.

(3) В случаите по предходната алинея, ако за изясняване на причините и обстоятелствата по смъртта има образувано по надлежния ред предварително производство, кремация на трупа не се разрешава.

Чл. 29. (1) При кремирането на трупа не се разрешава поставянето в ковчег на негорими или на трудно горими предмети. За поставени и недеklarирани писмено ценности в ковчег на покойника, управата на Крематориума не носи материална отговорност.

(2) Писмено декларираните от близките на покойника ценности, поставени от тях в погребалния ковчег по време на траурния ритуал, се съхраняват от администрацията на Крематориума до времето за кремация на трупа. За тази цел се съставя протокол-опис на положените в ковчег ценности и копие от разписката се предоставя на близките. Администрацията на Крематориума не носи материална отговорност за декларирани, но неполучени обратно ценности в срок до 30 дни от извършване на кремацията.

Чл. 30. (1) В крематориума се води регистър със следните данни за кремираните покойници:

1. Пореден номер.
2. Трите имена на покойника, отразени в смъртния акт.
3. Датата на смъртта и номера на смъртния акт.
4. Входящ номер и дата на искането за кремация и от кого е подадено.
5. Дата на кремирането на трупа.

(2) Преди кремирането, на ковчег се поставя табелка от устойчив материал с означение на поредния номер от регистъра. Същият номер се поставя и върху урната с праха на

покойника.

(3) За извършената кремация администрацията на крематориума издава на правоимащите лица съответно удостоверение.

Раздел IVa

СОБСТВЕНИЦИ И ОПЕРАТОРИ НА ЧАСТНИ ГРОБИЩНИ ПАРКОВЕ

Чл. 31. (1) Собственик на частен гробищен парк може да бъде всяко физическо или юридическо лице, в това число и всяко регистрирано по установения ред вероизповедание, което притежава право на собственост върху недвижими имоти, с конкретно предназначение за гробищни паркове.

(2). Оператор на погребални дейности в частен гробищен парк може да бъде собственикът или друго физическо или юридическо лице, регистрирано като търговец, сключило писмен договор със собственика на частния гробищен парк.

(3). Собственикът на гробищния парк е длъжен да приеме Правилник за вътрешния ред, организацията и дейността на частния гробищен парк, в който се регламентират:

- принципите на организация на дейността и на предлаганите услуги, правилата за вътрешния ред в гробищния парк и условията за осъществяване на достъпа и посещенията;
- условията за предоставянето и ползването на гробни места;
- разрешените дейности територията на гробищния парк и условията за осъществяването им;
- редът и условията за извършване на погребения, урнополагане и кремации;
- правилата за извършване на религиозни ритуали;
- условията и редът за благоустрояване на гробните места, в това число и за изграждането и монтирането на паметници, рамки и други трайни надгробни знаци и съоръжения;
- условията и редът за извършване на траурни и каменоделски услуги на територията на гробищния парк.

(4) Към документацията за въвеждане на гробищния парк в експлоатация в районната администрация по местонахождението на гробищния парк се прилага заверено от собственика или оператора, копие от правилника по предходната алинея.

Чл. 32. (1) Операторът на погребални дейности в частния гробищен парк е длъжен:

- да има за предмет на дейност осъществяването на дейности по поддържане и експлоатация на гробищни паркове и извършването на погребални услуги;
- да е регистриран като оператор на лични данни по реда на ЗЗЛД;
- да притежава квалифициран и обучен персонал за извършване на дейностите.

(2). Операторът е длъжен да обявява цените на предлаганите от него погребални услуги и промените в тях чрез ценоразпис, поставен на видно място в гробищния парк, както и да обявява цените така, че те да бъдат лесно разбираеми, да са четливо изписани и да не въвеждат в заблуждение.

Чл. 32а. (1) В двуседмичен срок от въвеждането в експлоатация на частния гробищен парк, операторът следва да подаде в районната администрация по местонахождението на гробищния парк уведомление за вписване в информационен масив „Собственици и оператори на погребални дейности и услуги в частните гробищни паркове“.

(2) В уведомлението се посочва:

1. Предмет на дейност;
2. Фирма, седалище и телефон на търговеца – оператор, име и длъжност на лицето, което го представлява;
3. Фирма, седалище и телефон на търговеца - собственик на гробищния парк, име и длъжност на лицето, което го представлява или адрес и телефон на физическото лице;

4. Справка за броя на наетите лица за извършване на дейностите по поддръжка и експлоатация на гробищния парк.

(3) Към уведомлението, задължително се прилагат копия от следните документи:

1. Решение за регистрация (не се изисква, ако търговецът е пререгистриран в Агенцията по вписванията или е създаден след 01.01. 2008 г.);

2. Удостоверение за актуално състояние;

3. БУЛСТАТ (не се изисква, ако търговецът е пререгистриран в Агенцията по вписванията или е създаден след 01.01. 2008 г.);

4. Копия от документите за собственост на имотите;

5. Опис на предлаганите услуги;

6. Заверено копие от правилника по чл.3, ал.4.

Чл. 32б. (1) В 7 (седем) дневен срок от постъпване на документите по чл. 32, ал. 2 и ал. 3 уведомлението се вписва в информационния масив, а длъжностно лице от районната администрация издава удостоверение за това на оператора.

(2) При промяна на обстоятелствата по чл. 32а, ал. 2 и операторът е длъжен в 14 (четиринадесет) дневен срок от настъпването им да информира съответната районна администрация.

(3) В едномесечен срок от въвеждането на гробищния парк в експлоатация, операторът е длъжен да предостави заверено копие от правилника чл. 31, ал.3 и от удостоверението по чл. 32б, ал.1 в Инспектората на Столична община.

Чл. 32в. (1) Информационният масив „Собственици и оператори на погребални дейности и услуги в частните гробищни паркове" се води от длъжностни лица към районните администрации и съдържа:

1. Входящ номер на уведомлението;

2. Адрес на оператора и собственика на гробищния парк;

3. Фирма, седалище и телефон на търговеца;

4. Име на лицето, представляващо търговеца;

5. Списък на предлаганите услуги.

(2) Постъпилите документи се съхраняват от упълномощено длъжностно лице, което води информационният масив по ал. 1.

Раздел V

ФИЗИЧЕСКИ И ЮРИДИЧЕСКИ ЛИЦА (ФИРМИ), ИЗВЪРШВАЩИ ТРАУРНИ И КАМЕНОДЕЛСКИ УСЛУГИ

Чл. 33. (1) Физически и юридически лица (фирми), извършващи траурни и каменоделски услуги на територията на Столична община и желаещи да работят на територията на общинските гробищни паркове, както и да бъдат обслужвани от ОП "Гробищни паркове" или от съответната районна администрация, следва писмено да уведомят за същото Столична община чрез директора на ОП "Гробищни паркове" или районния кмет.

(2) В уведомлението се посочва:

1. Предмет на дейност;

2. Фирма, седалище и телефон на търговеца или адрес и телефон на физическото лице;

3. Име на лицето, представляващо търговеца;

4. Списък на "агентите", които ще работят непосредствено със служителите на "Бюро организация на погребални услуги" към ОП "Гробищни паркове" или със съответната районна администрация, с приложени ксерокопии на личната карта и договор за трудово или гражданско правоотношение.

5. Списък на каменоделците, които ще извършват благоустройство на гробните места с

трайни надгробни знаци и символи

(3) Към уведомлението, задължително се прилагат копия от следните документи:

1. Съдебно решение за регистрация;
2. Удостоверение за актуално състояние в което изрично да е записано в предмета на дейност извършване на траурни или каменоделски услуги;

3. БУЛСТАТ;

4. Специализиран транспорт или сключен договор за наем с лице, притежавашо такъв, отговарящ на изискванията на чл. 10 от Наредба № 21 за хигиенните изисквания за изграждане и поддържане на гробищни паркове (гробища) и погребване и пренасяне на покойници; частните погребални агенции (ЧПА), притежаващи собствен специализиран транспорт могат да возят покойници до гробното място, в случаите, в които ритуалът е извършен извън гробищния парк, където ще се извършва погребението.

5. Удостоверения за регистрация на МПС със специално предназначение - автомобил за превоз на тленни останки от РИОКОЗ и КАТ - за притежаваните транспортни средства, съобразени с извършваната дейност.

6. Документ за собственост или договор за наем на имота, ползван за офис или работилница.

7. Опис на предлаганите от фирмите услуги;

Чл. 34. (1) В 14 (четирнадесет) дневен срок от постъпване на документите по чл. 32, ал. 2 и ал. 3 уведомлението се вписва в информационен масив "Траурни агенции и каменоделски фирми" от длъжностно лице упълномощено от директора на ОП "Гробищни паркове" или от съответния районен кмет, като удостоверение за това се предоставя на лицата по чл. 33, ал. 1 по служебен ред.

(2) При промяна на обстоятелствата по чл. 32, ал. 2 и агенцията (фирмата) е длъжна в 14 (четирнадесет) дневен срок от настъпването им да информира директора на ОП "Гробищни паркове" или съответния районен кмет.

Чл. 35. (1) Информационният масив "Траурни агенции и фирми, предлагащи каменоделски услуги" съдържа:

1. Входящ номер на уведомлението;

2. Адрес на агенцията;

3. Фирма, седалище и телефон на търговеца;

4. Име на лицето представляващо търговеца;

5. Списък на "агентите" (не повече от трима), които работят непосредствено със служителите на "Бюро организация на погребални услуги" към ОП "Гробищни паркове" или със съответната работна администрация, с приложени копия на лична карта.

6. Списък на каменоделците, които ще извършват благоустройство на гробните места с трайни надгробни знаци и символи с приложени копия на лична карта.

7. Договор за трудово или гражданско правоотношение на лицата по предходните две точки.

(2) Постъпилите документи за извършване на траурни и каменоделски услуги се съхраняват от упълномощено длъжностно лице, което води информационният масив по ал. 1.

Чл. 36. Каменоделските фирми, извършващи услуги на територията на гробищните паркове се задължават след регистрацията си в ОП "Гробищни паркове" за всички дейности, осъществявани на територията на Централните Софийски гробища да вземат разрешение от администрацията на предприятието, а в кварталните гробища - от управителя на съответния гробищен парк. След приключване на благоустрояването да се съставя констативен протокол, подписан от представител на ОП "Гробищни паркове" и съответното лице.

Раздел VI

ВЪТРЕШЕН РЕД И БЛАГОУСТРОЯВАНЕ НА ГРОБНИТЕ МЕСТА

Чл. 37. Посещения в гробищните паркове се допускат:

1. За времето от 1 април до 30 септември - от 7.00 до 19.00 часа
2. За времето от 1 октомври до 31 март - от 8.00 до 17.00 часа

Чл. 38. В гробищните паркове се забранява:

1. посещението на деца под 14-годишна възраст, ако не са съпроводени от пълнолетни лица.
2. въвеждането на кучета, на домашни и други животни (животински впряг).
3. паленето на огън и изгарянето на отпадъци.
4. извършването на всякакъв вид търговска дейност и услуги за населението на територията на гробищните паркове, с изключение на:
  - а) погребални дейности и услуги, извършвани от ОП в общинските гробища и гробищни паркове или от собственика, оператора или трети, определени от тях лица в частните гробищни паркове;
  - б) продажбата на религиозни потреби в култовите сгради (параكليси и храмове) на съответните религиозни общности;
  - в) благоустройство на гробните места с трайни надгробни символи, както и ремонт на надгробни плочи, паметници и рамки, и поддържане на гробни места.
5. засаждането на високостеблени декоративни и плодни дървета в парцелите и на гробните места.
6. отсичането на дървета без разрешение на директора на ОП "Гробищни паркове" или от съответния районен кмет – за общинските гробища и гробищни паркове, а за частните- от собственика на парка.
7. изграждането на пейки, маси и огради в парцелите.

Чл. 39. Достъп на пътни превозни средства на територията на общинските гробищни паркове се осъществява съгласно определените от СОС такси и в съответствие с разпореждане на директора на ОП или на съответния районен кмет.

Чл. 40. Не се разрешава извън определените за целта места:

1. изхвърлянето на хранителни и други отпадъци и увяхнали цветя
2. разлепването и поставянето на некролози, афиши, реклами, съобщения и др. подобни
3. засаждането на високостеблени декоративни дървета в парцелите.

Чл. 40а. ОП или районната администрация за общинските гробища и гробищни паркове, както и операторът на частния гробищен парк изготвят санитарен план, предвиждащ извършването на мерки за откриване, предотвратяване и борба с инфекции.

Чл. 40б. Изграждането или монтирането на индивидуални или родови паметници, рамки и други трайни надгробни знаци или съоръжения, в това число и на гробници, както извършването на благоустройствени и паркоустройствени мероприятия представлява дейност по експлоатация на гробищния парк и се извършва в частните гробищни паркове от оператора, а в общинските гробища и гробищни паркове - при условията на раздел VIа.

Раздел VIа

ВЪТРЕШЕН РЕД И БЛАГОУСТРОЯВАНЕ НА ГРОБНИТЕ МЕСТА В ОБЩИНСКИТЕ ГРОБИЩНИ ПАРКОВЕ

Чл. 41. (1) Ползвателите на гробните места с безсрочно право на гробоползване са длъжни да поставят трайни надгробни знаци и да ги поддържат в добър вид.

(2) Ползвателите на гробните места са длъжни да ги благоустроят и поддържат в добър вид.

Чл. 42. (1) Правото на гробоползване на гробните места, които не отговарят на изискванията по чл. 9, се прекратява и същите остават на разположение на ОП "Гробищни паркове" или на съответната районна администрация и се предоставят за други погребения.

(2) Счупени и неподдържани временни надгробни знаци се отстраняват в 3-месечен срок от ползвателите от гробните места - в противен случай се отстраняват по нареждане на директора на ОП "Гробищни паркове" или на съответния районен кмет.

(3) Изоставени, изпочупени, неподдържани или незаконно изградени паметници и други трайни надгробни знаци, се отстраняват от ползвателите по предписание на директора на ОП "Гробищни паркове" или на съответния районен кмет.

(4) Ако ползвателите на гробното място не извършат предписаните работи в срока, определен от гробищната администрация, със заповед на директора на ОП "Гробищни паркове" или на районния кмет, траурните надгробни знаци се отстраняват и се прекратява правото на ползване на гробното място.

(5) Предписанията и заповедите по ал. 5 се съобщават на ползвателите на гробното място по реда на ГПК, а на тези, чиито адреси не са известни - с обявление, поставено на определено място в съответния гробищен парк, на информационното табло в районната администрация по последния известен адрес на титуляря на гробното място и в интернет страницата на Столична община.

(6) За заповедите за отстраняване на изоставени, изпочупени и неподдържани паметници и други трайни надгробни паметници и за отнемане правото на ползване на гробно място се прилагат разпоредбите на Административно-процесуалния кодекс.

Чл. 43. Поставянето на пейки, огради и маси от ползвателите на гробните места, по изключение, става с разрешение на директора на ОП или на съответния районен кмет, при условие, че поставеното съоръжение не пречи за извършване на последващи погребения в гробните места.

Чл. 44. (1) Изграждането и монтирането на паметници, рамки и други трайни надгробни знаци и съоръжения се допуска само с разрешение, издадено от управлението на гробищния парк на ползвателя на гробното място. Въз основа на разрешението длъжностното лице от същото управление определя точните координати на гробното място.

(2) Когато обектите по предходната алинея се изграждат и монтират от правоспособни частни лица, проектите предварително се съгласуват с управлението на гробищния парк. Същите декларират, че ще спазват изцяло и напълно определените в разрешителното размери за благоустрояване на гробното място.

Чл. 45. В дейността си каменоделските фирми са длъжни да спазват стриктно реда за достъп в гробищните паркове, да пазят имуществото, инфраструктурата и надгробните знаци на гробовете, в съседство с изграждания от тях обект.

Чл. 46. Забранява се бъркането на бетон и извършване на дейности, които нанасят вреди на гробищната инфраструктура. При установени нарушения, длъжностни лица, упълномощени от директора на ОП "Гробищни паркове" или от съответния районен кмет, имат правото да съставят акт.

Чл. 47. Каменоделските фирми имат право да упражняват дейността си на територията на гробищните паркове, за времето, от 1 април до 30 септември - от 7.00 до 20.00 часа, а за времето от 1 октомври до 31 март - от 8.00 до 17.00 часа.

Раздел VIб РЕГИСТРИ

Чл. 47а. (1) В гробищата и гробищните паркове се създават и поддържат следните регистри:

1. годишен азбучник;
2. регистър за извършените погребения, урнополагания и ексхумации;
3. регистърът по чл.30;
4. регистър на гробните места.

(2) Данни, справки и информация на от регистрите по ал. 1 се предоставят при спазване на изискванията на Закона за защита на личните данни.

(3) Регистърът по т. 2 на предходната алинея за извършените погребения, урнополагания и ексхумации задължително съдържа:

1. трите имена на лицето, което се погребва или чиято пепел се урнополага;
2. дата и час на извършване на погребението или урнополагането;
3. датата на смъртта, номер и дата на акта за смърт, от кого е съставен;
4. данни за гробното място (номер на парцел, ред и др.п.);
5. срок за ползването на гробното място и лицата, които имат право да го ползват;
6. дата и час на извършване на ексхумацията, данни за документа за разрешаването ѝ.

Раздел VII

КОНТРОЛ И САНКЦИИ

Чл. 47б.(1) Контролът за спазването на настоящата наредба се възлага на Инспектората на Столична община.

(2) При осъществяването на контролните си функции си длъжностните лица от Инспектората имат право на достъп до гробищните паркове за извършване на съответните проверки, както и да изискват съответните сведения и документи.

Чл. 47в.(1) При неизпълнение на някое от изискванията на чл. 31, чл. 32, чл. 32а и чл. 32б, виновното лице се наказва с глоба или имуществена санкция в размер от 1000 лв. до 5000 лв., ако по друг нормативен акт не е предвидено по-тежко наказание.

(2) За други нарушения на настоящата наредба от собствениците или операторите на частни гробищни паркове, наказанието е глоба или имуществена санкция от 500 лв. до 1000 лв., ако по наредбата или по друг нормативен акт не е предвидено по-тежко наказание.

Чл. 48. (1) Когато изграждането и монтирането на паметници, рамки и други трайни надгробни знаци и съоръжения се извърши в нарушение на даденото разрешение по чл. 44, ал. 1, на ползвателя на гробното място се прави предписание за премахване по реда на чл. 42 и се налага глоба в размер от 100 до 300 лв.

(2) На физически и юридически лица (фирми) извършващи траурни и каменоделски услуги, които при осъществяване на дейността си на територията на общинските гробищни паркове нарушават разпоредбите на чл. 45 и чл. 46 се налага глоба в размер от 100 лв. до 500 лв. (1000).

(3) На физически и юридически лица, които извършват търговска дейност и услуги за населението на територията на общинските гробищни паркове в нарушение на разпоредбите на чл. 38, т. 4, се налага глоба в размер до 500 лв.

(4) На лица, извършващи прояви на вандализъм на територията на общинските гробищни паркове, се налага глоба в размер от 500 лв. до 5000 лв., доколкото деянието не представлява престъпление по смисъла на НК.

Чл. 49. (1) Актовете за установяване на нарушенията в общинските гробища и гробищни паркове се съставят от служителите на ОП "Гробищни паркове", упълномощени за това от директора или от служителите на съответната районна администрация, упълномощени за това от районния кмет.

(2) Актовете за установяване на нарушенията в частните гробищни паркове се съставят от длъжностните лица в инспектората на Столична община.

(3) Наказателните постановления се издават от кмета на Столична община или упълномощени от него длъжностни лица.

(4) За образуването на административно-наказателни производства за нарушения на тази Наредба, съставянето на актове, издаването, връчването и обжалването на наказателните постановления и тяхното изпълнение се прилагат разпоредбите на Закона за административните нарушения и наказания.

Чл. 50. (1) При продължавани нарушения или ако в срока за издаване на наказателно постановление, след съставянето на акт за установяване на административно нарушение, бъде извършено друго нарушение от същото лице, наказанието е глоба или имуществена санкция от 2000 лв. до 10 000 лв., независимо от наказанието по първото нарушение.

(2) При повторно нарушение (в срок една година от влизането в сила на наказателното постановление, с което на нарушителя е наложено наказание за същото по вид нарушение) наказанието е глоба или имуществена санкция в двоен размер от вече наложената.

(3) В маловажни случаи глобата/имуществената санкция е от 100 лв. до 500 лв.

Раздел VIII

ДОПЪЛНИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. По смисъла на тази наредба:

1. "Прояви на вандализъм" е събаряне, издраскване, разрушаване на паметници и надгробни знаци или на детайли от тях, кражба и други действия на оскверняване на гробното място.

2. „Оператор на погребални дейности в частен гробищен парк” е физическо или юридическо лице, регистрирано като търговец, което извършва дейностите по управление, поддържане и експлоатация и погребалните услуги в частния гробищен парк. Оператор е собственикът на частния гробищен парк или лице, сключило договор с него.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 2. Отменя Наредбата за гробищните паркове на територията на Столична община (Приета с Решение № 9 по Протокол № 21 от 19.02.2001 г.)

§ 3. Придобитите при действието на отменената наредба права на гробоползване се запазват.

§ 4. В срок от два месеца от приемането на настоящата наредба кметовете на райони, на чиято територия се намират гробищните паркове по чл. 2, ал. 2 т. 3, изготвят и представят в Столичния общински съвет информация относно необходимите промени в структурата и бюджета на съответните районни администрации.

§ 5. В срок от 1 месец от приемането на настоящата наредба кмета на СО внася за разглеждане в СОС промени в правилника за дейността на ОП "ГРОБИЩНИ ПАРКОВЕ".

§ 6. Наредбата е приета от СОС с Решение № 368 по Протокол № 107 от 26.04.2007 г. на основание чл. 22, ал. 1 от ЗМСМА.